

AKTSOMHETSVURDERINGER I TRIFID NORGE OG TRIFID HOLDING FOR 2022 OG 2023 IHT. ÅPENHETSLOVEN

TRIFID

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	INNLEDNING	3
2.	VÅR ORGANISERING.....	3
3.	VÅRT DRIFTSOMRÅDE	4
4.	RETNINGSLINJER OG RUTINER FOR Å SIKRE RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD	4
4.1	KORT OM VÅRE LEVERANDØRER OG FORRETNINGSPARTNERE	4
4.2	VÅR FREMGANGSMÅTE FOR AKTSOMHETSVALG	4
4.2.1	Innledning	4
4.2.2	Hvordan vi har gjort oss kjent med åpenhetsloven	4
4.2.3	System for leverandøroppfølging.....	5
4.2.4	Valg av nye leverandører og forretningspartnere	5
4.2.5	Kartlegging av våre leverandører og forretningspartnere.....	5
4.2.6	Initiell risikovurdering	5
4.2.7	Informasjonsinnhenting fra leverandører og forretningspartnere og kvalitetssikring av informasjon.....	6
5.	VÅRE FUNN FRA KARTLEGGINGEN	6
5.1	KARTLEGGING AV MENNESKERETTIGHETER	6
5.2	KARTLEGGING AV SYSSELSETTING.....	7
6.	VÅR RISIKOVALG ETTER KARTLEGGINGEN	7
7.	HVORDAN VI HÅNTERER BRUDD ELLER RISIKO FOR BRUDD PÅ GRUNNLEGGENDE MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD OG FORVENTEDE RESULTATER.....	9
8.	AVSLUTNING	10

1. INNLEDNING

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og skal sikre tilgang til informasjon om hvordan virksomheter sørger for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos sine leverandører, underleverandører og forretningspartnere.

I tråd med åpenhetsloven har Trifid Norge AS (heretter Trifid Norge) og Trifid Holding AS (samlet benevnt Trifid) utført en aktsomhetsvurdering av våre forretningspartnere og leverandørkjeder. Dette dokumentet inneholder en beskrivelse av oss og vår tilnærming til- og arbeid med aktsomhetsvurderingen.

I Trifid er vi samfunnsengasjerte, og som en del av vårt samfunnsengasjement vil vi bidra til at verden er et godt sted å leve for så mange som mulig. Vi gjør det vi kan for at alle og enhver, uansett hvor i verden personen bor, får ivaretatt sine grunnleggende menneskerettigheter og kan leve godt både med og av det arbeidet de utfører. Dette gjør vi blant annet ved hjelp av vår aktsomhetsvurdering.

For å skape bevissthet internt i Trifid om vårt krav til at våre forsyningskjeder og forretningspartnere har en ansvarlig forretningspraksis, har Trifid utarbeidet retningslinjer for avtaleinngåelse og avtaleoppfølging med leverandører og forretningspartnere. Retningslinjene er publisert på Trifid Norge sitt intranett.

Formålet med kartleggingen av vår påvirkning på mennesker og samfunn er å avdekke eventuelle risikoer for brudd eller aktuelle brudd på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, samt å iverksette tiltak for å redusere risiko og bringe kritikkverdige forhold til opphør.

Styrene i Trifid Norge og Trifid Holding AS har vedtatt vår policy for åpenhetsloven, og har gitt daglige ledere ansvar for etterlevelse av loven.

Spørsmål vedrørende Trifids etterlevelse av åpenhetsloven kan rettes til post@trifid.no.

2. VÅR ORGANISERING

Trifid-gruppen består av Trifid Holding AS og datterselskapene Trifid Norge AS, Trifid Danmark AS, Trifid Ventures AS og Trifid Ventures 2019 AS. Kun Trifid Holding AS og Trifid Norge er underlagt åpenhetsloven. Begge er organisert som aksjeselskaper.

Trifid Norge ble opprettet i 2018 og Trifid Holding AS er største aksjonær. I 2019 utarbeidet Trifid Norge et aksjonærprogram for de ansatte. Intensjonen med programmet er å motivere til å investere i selskapet. 9,9% av aksjene til Trifid Norge er klargjort for at ansatte kan kjøpe aksjer og ta eierskap i selskapet. På den måten ønsker eierne at de ansatte skal få tilbakebetalt deler av overskuddet i Trifid Norge.

I 2021 kjøpte Trifid Holding AS markastua Sørsetra sammen med bestyrer Anne Kate Thrana. Sørsetra er i ordinær drift, og lokalene blir brukt som et møtested utenfor byen til aktiviteter og kursing utenom kafeens åpningstider.

3. VÅRT DRIFTSOMRÅDE

Trifid Holding AS er et holdingselskap for Trifid Norge, og den klare hoveddelen av Trifid-gruppens drift utføres i Trifid Norge.

Trifid Norge er et relativt ungt, verdidrevet konsulentselskap. Selskapet leverer strategisk og operativ rådgivning i grensesnittet mellom forretning, teknologi og organisering til både offentlige og private kunder. Trifid Norge tilbyr rådgivningstjenester innenfor prosjektledelse, strategi, organisasjonsutvikling- og endring, sourcing, arkitektur og sikkerhet. Trifid Ventures er Trifids investeringsmiljø som investerer i teknologidrevne tidligfase-selskaper.

4. RETNINGSLINJER OG RUTINER FOR Å SIKRE RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD

4.1 KORT OM VÅRE LEVERANDØRER OG FORRETNINGSPARTNERE

Trifids forretningspartnere og leverandører er i hovedsak konsulentfirmaer som leverer rådgivningstjenester til kunder i samarbeid med Trifid Norge. Dette er primært norske konsulentfirmaer hvor ansatte opplever respekt for grunnleggende menneskerettigheter og har anstendige arbeidsvilkår. Enkelte av konsulentfirmaene Trifid Norge samarbeider med eller har som underleverandører har avdelinger i flere land. Disse globale og transnasjonale forretningspartene er store og velrennomerte konsulentfirmaer.

I Trifid Norge benytter vi i tillegg leverandører til den daglige driften av vårt kontor. Dette innebærer renholdstjenester, kontorrekvisita, eller blomsterleveranser når vi vil gjøre stas på våre ansatte. I tillegg benytter vi leverandører av mat til kontorets kjøkken, til arrangementer, samt når våre ansatte jobber overtid.

Enkelte av leverandørene vi benytter oss av til den daglige driften av vårt kontor er blant de største og mest kjente leverandørene i det norske markedet. På den ene siden medfører dette at samfunnets øyne er rettet mot disse aktørene. På den andre siden innebærer dette at Trifid alene har mindre kontroll- og påvirkningsmulighet.

4.2 VÅR FREMGANGSMÅTE FOR AKTSOMHETSVURDERINGEN

4.2.1 INNLEDNING

I Trifid har vi en metodisk tilnærming til aktsomhetsvurderingen, og vi sørger for at alle ansatte er informert om spesielle hensyn de må ta ved avtaleinngåelser og -oppfølging. For å sikre effektivitet og grundighet i arbeidet med aktsomhetsvurderingene utnevnte vi en task force som har samarbeidet med daglig leder i Trifid Norge.

Task force og daglig leder i Trifid Norge er ansvarlig for videre aktsomhetsvurderinger og vedvarende informasjonsdeling i tråd med åpenhetsloven.

4.2.2 HVORDAN VI HAR GJORT OSS KJENT MED ÅPENHETSLOVEN

Trifids task force for åpenhetsloven har vært i direkte kontakt med Forbrukertilsynet for å avklare spørsmål til aktsomhetsvurderingen. Vi har hatt delegater som har deltatt på kurs om åpenhetsloven

arrangert av advokatfirmaer i Oslo, og vi har innhentet offentlig tilgjengelig informasjon om gjennomføring av aktsomhetsvurderinger, blant annet fra Forbrukertilsynets egne nettsider.

For å sikre at alle ansatte i Trifid har kjennskap til åpenhetsloven gjennomfører vi informasjonssesjoner på allmøter, og vi har gjort alle ansatte kjent med krav til oss selv, leverandører og forretningspartnere i vårt intranett.

4.2.3 SYSTEM FOR LEVERANDØROPPFLGING

Trifid benytter House of Control sitt system for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Ved bruk av systemet har vi gjennomført en spørreundersøkelse hvor våre leverandører og forretningspartnere har sendt inn svar. Svarene har deretter blitt kontrollert. Der vi har vært i tvil om svarenes riktighet har vi gjort selvstendige undersøkelser gjennom nettbaserte søk. Dersom vi senere blir kjent med forhold som indikerer at risikobildet kan ha endret seg, foretas nye undersøkelser av de aktuelle leverandørene og forretningspartnerne.

Der kritikkverdige forhold avdekkes eller vi finner risiko for at kritikkverdige forhold eksisterer, ber vi de aktuelle aktørene om mer informasjon samt om at de utbedrer forholdet. Vi følger opp om forholdene avklares og utbedres gjennom fortsatt kontakt.

4.2.4 VALG AV NYE LEVERANDØRER OG FORRETNINGSPARTNERE

Trifid ønsker å samarbeide med etiske leverandører som tar vare på mennesker og miljø. Vi vil ikke inngå nye samarbeid med leverandører og forretningspartnere som driver sin forretning på bekostning av miljø og mennesker. Nye leverandører og forretningspartnere skal derfor vurderes, og ved behov får de tilsendt et spørreskjema.

4.2.5 KARTLEGGING AV VÅRE LEVERANDØRER OG FORRETNINGSPARTNERE

For å kartlegge og etablere oversikt over forhold internt i egen virksomhet, samt i leverandørkjeder og hos forretningsforbindelser, har Trifid identifisert alle leverandører og forretningspartnere som er involvert i selskapenes verdikjede. Identifiseringen har foregått gjennom Trifids internkontrollsystem, der selskapenes leverandører og forretningspartnere er registrert.

Selve kartleggingen har innebåret å samle inn informasjon om deres virksomhet, inkludert deres geografiske plassering og bransje. Dette har foregått gjennom åpne nettverkssøk og informasjon fra tredjeparter. Målet har vært å få en grunnleggende oversikt over verdikjeden og identifisere eventuelle risikoer knyttet til blant annet menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljøpåvirkning og korrupsjon.

Etter å ha identifisert og kartlagt de leverandører og forretningspartnere som var aktuelle for en nærmere vurdering, har det blitt sendt ut en spørreundersøkelse. Spørsmålene var sentrert rundt ovennevnte forhold.

4.2.6 INITIELL RISIKOVURDERING

For å gjøre en risikovurdering av negativ påvirkning ble det tatt utgangspunkt i bransjespesifikke risikoer, landspesifikke risikoer og foretaksrisikoer, samt gjort et åpent søk etter negative medieoppslag. Et knippe av disse risikofaktorene var som følger:

Bransjespesifikke risikoer: Budbransjen, shipping eller eiendomsutvikling

Landspesifikke risikoer: Iran, Kina, Russland

Foretaksrisikoer: Norsk utenlandsk registrert foretak (NUF), frivillige organisasjoner

Det ble etablert en risikoscore (lav, medium, høy) og gjort en helhetsvurdering av hvilket nivå de ulike leverandørene og forretningspartnerne tilhørte. Dersom den enkelte leverandør eller forretningspartner ikke kunne plasseres under noen av kategoriene over, eller det ikke var noen treff på negative medieoppslag, ble risikoen på forhånd vurdert til lav. Ved score på *ett* av parameterne (for eksempel budbransje) ble risikoen satt til medium. Ved score på *to* eller flere av parameterne (for eksempel shipping og Russland), ville risikoen blitt satt til høy.

4.2.7 INFORMASJONSINNHEITING FRA LEVERANDØRER OG FORRETNINGSPARTNERE OG KVALITETSSIKRING AV INFORMASJON

Etter vår vurdering var det ingen leverandører eller forretningspartnerne som ble vurdert til å ha høyere enn medium risiko. Det ble på bakgrunn av dette sendt ut den samme spørreundersøkelsen til alle de identifiserte leverandørene og forretningspartnerne.

Etter utsendelse av spørreundersøkelsen har vi purret på leverandører og forretningspartnerne som ikke har levert besvarelse innen angitt frist. Aktører som ikke har besvart spørreundersøkelsen etter purringer har vi foretatt en selvstendig vurdering av risikoforholdene til gjennom nettbaserte søk.

Innkommne besvarelser er kontrollert ved at vi gjennomgår svar på spørsmål og vurderer hvorvidt svarene er troverdige. Vi gjennomfører i tillegg nettbaserte søk der vi ser behov for å kvalitetssikre svar eller innhente ytterligere informasjon om aktøren eller aktørens leverandørkjede.

5. VÅRE FUNN FRA KARTLEGGINGEN

Trifids undersøkelse for å evaluere om våre forretningspartnerne og leverandører har en drift som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold inneholdt totalt 29 spørsmål med fokus på blant annet menneskerettigheter, sysselsetting, mangfold- og likebehandling, og etisk tjenesteutførelse. I tillegg inneholdt undersøkelsen spørsmål knyttet til korrupsjon samt miljø og klima. Da åpenhetslovens virkeområde omfatter grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, er det disse områdene som er vektlagt i risikovurderingen. Det er gjennomført en kvalitativ vurdering av fritekstsvarene og en kvantitativ vurdering av ja- eller nei-spørsmålene.

5.1 KARTLEGGING AV MENNESKERETTIGHETER

Samtlige respondenter bekrefter at deres innkjøp av varer og tjenester skjer i samsvar med gjeldende lover og regler knyttet til sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. Videre opplyser alle virksomhetene at de respekterer FNs menneskerettighetserklæring. Dette blir for øvrig nærmere utdypet i ulik grad i fritekstsvarene. Samtlige virksomheter bekrefter også at de arbeider aktivt med mangfold og likebehandling internt.

Når det gjelder oppfølging av leverandører, har noen etablert rutiner for regelmessig vurdering av leverandørenes etiske og pålitelige tjenesteutførelse, enten ved individuell oppfølging av underleverandører eller gjennom revisjon og årsrapporter. Andre virksomheter mangler dedikert oppfølging, men er likevel bevisste sitt ansvar. Noen virksomheter oppgir at de er ekstra oppmerksomme ved mistanke om brudd. Reaktiv oppfølging og bruk av sertifiserte leverandører er også blant tiltakene. Det fremgår at de fleste respondentene oppgir at deres ansatte, og ansatte hos underleverandører, nyter godt av rettferdige arbeidsforhold, inkludert sykepengene og ferie. En av respondentene bemerker imidlertid at de ikke kan bekrefte om eksempelvis Apple, Microsoft eller Huawei oppfyller disse kravene.

5.2 KARTLEGGING AV SYSSELSETTING

De fleste respondentene oppgir at de har dokumentasjon som bekrefter at bransjespesifikke HMS-standarder blir ivaretatt, med unntak av én respondent. Imidlertid svarer rundt 40 % at de ikke har dokumentasjon som viser at deres (under)leverandører oppfyller slike standarder, noe som øker sannsynligheten for manglende etterlevelse betraktelig. Alle respondentene bekrefter at deres virksomhet overholder gjeldende arbeidstakerrettighetslover. På spørsmål om de har oversikt over om deres (under)leverandører oppfyller disse reglene, svarer rundt 40 % «vet ikke». Når det gjelder rutiner for informasjonsdeling med ansatte angående arbeidstakerrettigheter, er tilgang til personalhåndboken og gjennomføring av medarbeidersamtaler gjennomgående svar. Dette området virker grundig dekket, og sannsynligheten for brudd anses som lav.

Godt og vel 95 % av respondentene oppgir at de har tiltak for å forhindre ansettelse av barn eller tiltak for medvirkning til barnearbeid i egen virksomhet. Når det gjelder tiltak for å sikre at deres (under)leverandører ansetter barn eller medvirker til barnearbeid, svarer rundt 35 % at de mangler oppfølging knyttet til dette.

6. VÅR RISIKOVURDERING ETTER KARTLEGGINGEN

Tabellen under viser temaene respondentene har blitt vurdert på, samt en risikovurdering knyttet til fokusområdene menneskerettigheter og sysselsetting. Risikovurderingen er en vurdering av total risiko for alle Trifids leverandører og forretningspartnere som har besvart undersøkelsen.

Konsekvensverdien er basert på en subjektiv vurdering av alvorlighetsgraden for konsekvensen av brudd, på en skala fra 1-3, hvorav 1 er lav konsekvens, 2 er medium konsekvens og 3 er høy konsekvens. For eksempel er det gjort en vurdering på at medvirkning til barnearbeid har høy konsekvens (3), mens rutiner for informasjonsdeling til ansatte om deres rettigheter vurderes til lav konsekvens (1).

Sannsynlighetsverdien er basert på en kombinasjon av en kvantitativ og en kvalitativ vurdering av respondentenes svar på undersøkelsen. Verdien indikerer hvor sannsynlig det er at virksomheten eller dens (under)leverandører bryter grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold, også denne på en skala fra 1-3. Tallet 1 angir lav sannsynlighet for brudd, tallet 2 medium sannsynlighet og tallet 3 høy sannsynlighet for brudd. For eksempel svarer omtrent 40 % av respondentene at de ikke har oversikt over hvorvidt deres underleverandører ansetter barn eller medvirker til barnearbeid. Ut fra at et så høyt antall ikke har oversikt over deres underleverandører, vurderes sannsynligheten som høy. For å gi et annet eksempel bekrefter for eksempel alle respondenter at innkjøp av varer og tjenester skjer i samsvar med gjeldende lover og regler, derav lav sannsynlighet for brudd.

Risiko er et begrep som kombinerer sannsynligheten og virkningen (konsekvensen) av en hendelse. Total risikoscore er dermed summen av sannsynlighet multiplisert med konsekvens. Tallet gir en indikasjon på det totale risikonivået for at Trifid har forretningspartnere eller leverandører som bryter med det spesifikke vurderingstemaet. I tabell 2 ser man for eksempel at noen temaer knyttet til sysselsetting har høyere risiko for brudd enn temaene knyttet til menneskerettigheter.

1.0 - 3.0	Lav risiko
-----------	------------

4.0 - 6.0	Medium risiko
>6.0	Høy risiko

Tabell 1.

Risikovurdering av grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold					
Fokusområde	Vurderingstema	Konsekvens	Sannsynlighet	Risiko score	Risikonivå
Menneskerettigheter	Kan det bekreftes at deres kjøp av varer og tjenester ikke bryter lover og regler knyttet til sentrale konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonssted?	2	1	2.0	Lav risiko
	Respekt for FNs menneskerettighetserklæring	2	1	2.0	Lav risiko
	Oppfølging av mangfold og likebehandling	2	1	2.0	Lav risiko
	Hvordan følger virksomheten opp at leverandørene deres utfører sine tjenester på en etisk og etterrettelig måte?	1	2	2.0	Lav risiko
	Rettferdige arbeidsforhold med grunnleggende rettigheter, slik som sykepenger og ferie	2	1	2.0	Lav risiko
Syssetting	Dokumentasjon på ivaretagelse av bransjespesifikke HMS-standarder	2	1	2.0	Lav risiko
	Dokumentasjon på ivaretagelse av (under)leverandørers bransjespesifikke HMS-standarder	2	3	6.0	Medium risiko
	Oppfyller virksomheten de til enhver tids gjeldene regelverk for arbeidstakers rettigheter?	3	1	3.0	Lav risiko
	Oppfyller virksomhetens (under)leverandører de til enhver tids gjeldende regler for arbeidstakers rettigheter?	2	3	6.0	Medium risiko

	Rutiner for deling av informasjon med de ansatte relatert til arbeidstakers rettigheter	1	1	1.0	Lav risiko
	Rutiner for å sikre at virksomheten ikke ansetter barn eller medvirker til barnearbeid	3	1	3.0	Lav risiko
	Rutiner for å sikre at virksomhetens (under)leverandører ikke ansetter barn eller medvirker til barnearbeid	3	3	9.0	Høy risiko

Tabell 2.

7. HVORDAN VI HÅNDTERER BRUDD ELLER RISIKO FOR BRUDD PÅ GRUNNLEGGENDE MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD OG FORVENTEDE RESULTATER

I Trifid har vi svært lav toleranse for risiko for brudd eller faktiske brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og vi forventer at våre leverandører minimerer sin miljøpåvirkning. Vi vil derfor tilstrebe å ha leverandører og forretningspartnere som er forbundet med lav risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og som driver en etisk virksomhet med minst mulig påvirkning på miljø.

Dersom vi oppdager brudd eller risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold, eller vi oppdager at en leverandør eller forretningspartner opptrer på en måte som påvirker miljø mer enn nødvendig, vil vi først kreve avklaring av forholdet, og eventuelt at forholdet opphører. Dersom forholdet ikke opphører eller avklares etter henvendelse fra oss, og aktøren har alternative leverandørkjeder og kan lastes for valg av leverandørkjede, vil vi finne alternative aktører som kan dekke vårt behov.

Det kan tenkes situasjoner hvor en (under)leverandør forsyner hele markedet, og det ikke finnes alternative (under)leverandører. Det kan også tenkes tilfeller hvor vår drift er så tett knyttet opp mot en leverandør at det kreves store omveltninger for å bytte leverandør. I disse tilfellene vil vi kreve at kritikkverdige forhold opphører, og følge opp forholdet med leverandøren. Dersom det finnes alternative (under)leverandører som vil dekke vårt behov vil vi vurdere å igangsette nødvendige endringer for å bytte (under)leverandør.

Våre undersøkelser viser at våre leverandører opptrer i tråd med våre forventninger hva gjelder egne ansatte, men at enkelte leverandører mangler informasjon om ivaretagelse av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter lenger bak i underleverandørkjedene. Dette er forhold som vi vil følge opp med leverandørene, og forholdet må avklares så langt som mulig og utbedres ved behov.

Vi forventer at våre tiltak bidrar til at leverandørene motiveres til å avklare, og eventuelt utbedre, aktuelle negative forhold i eget selskap eller blant underleverandører. De store effektene av å stille krav til leverandører og forretningspartnere forventer vi likevel først å se når flere i markedet stiller tilsvarende krav til sine leverandørkjeder.

8. AVSLUTNING

Som følge av vår aktsomhetsvurdering har Trifid avdekket forhold som krever oppfølging. Trifids task force arbeider med leverandøroppfølging for å sørge for at forholdene avklares så langt som mulig og at nødvendige tiltak iverksettes for å begrense risiko og forhindre skade.

Vi har observert at underleverandørkjedene gjerne kan være svært lange og krysse flere land og verdensdeler. Konkurransen fra andre land, som kan tilby både rimelige råvarer og billig arbeidskraft, medfører at det finnes få eller ingen alternative underleverandørkjeder hvor risiko lettere kan følges opp. I tillegg er det tidvis svært utfordrende å innhente informasjon fra underleverandørkjeder. Dette gjør også muligheten til å føre kontroll med leverandørkjeder utfordrende.

Vi jobber for å få en så god oversikt som mulig og for at flest mulig i verden skal ha det best mulig. Dette gjøres ikke over natten, men med en samlet innsats fra aktører i Norge har vi tro på at mer informasjon vil bli tilgjengelig og at leverandørkjeder skjerper krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljøpåvirkning.